

**MOBILIOJO DARBO SU JAUNIMU SKUODO RAJONO KAIMIŠKOSE TERITORIJOSE
NAUDOS EBNDRUOMENEI BEI GALIMŲ NAUJŲ VIETŲ MOBILIAJAM DARBUI SU
JAUNIMU VYKDYTI POREIKIO VERTINIMAS**

TURINYS

I. Esama situacija.....	2
II. Mobilus darbas Skuodo rajone.....	2
III. Neformalios erdvės jaunimui.....	7
IV. Mobilus darbas nuotoliniu būdu.....	8
V. Mobilaus darbo (į)vertinimas.....	9
VI. Apklausa dėl galimų naujų mobilaus darbo su jaunimu vietų.....	12
Išvados bei rekomendaciniai siūlymai dėl mobilaus darbo su jaunimu.....	15

I. ESAMA SITUACIJA

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Skuodo rajono savivaldybėje (pagal 2021 metų sausio mėn. duomenis¹) gyvena 15 663 gyventojai, iš kurių 3099 priskiriami jaunimui (14-29 metų), tai sudaro 19,8 proc. savivaldybės populiacijos skaičiaus. Skuodo rajono savivaldybė – tipinė regiono savivaldybė – kaimo gyventojų skaičius yra ženkliai didesnis už gyvenančių mieste (kaime gyvena net 68 proc. rajono gyventojų). Skuodo rajonas vienas mažiausių rajonų, pagal plotą, Lietuvoje (911 km²), neskaičiuojant didžiųjų miestų ir savivaldybių, kurios neturi rajonų, mažesni už Skuodą rajonai yra tik Akmenės ir Širvintų. Skuodo rajono savivaldybės jaunų gyventojų tankumo rodiklis (3,4 jauni žm./km²) yra dvigubai mažesnis už šalies vidurkį (7,5 jauni žm./km²), bet niekuo neišskirtinis, lyginant su kitomis regionų savivaldybėmis.

Administraciniu – teritoriniu požiūriu savivaldybės teritorija suskirstyta į 9 seniūnijas, iš kurių net 8 yra kaimiškosios (1 žemėlapis). O pats rajonas ribojasi tik su trimis kitais Lietuvos rajonais (Mažeikių, Plungės, Kretingos), likusi teritorija ribojasi su Latvijos Respublika.

1 žemėlapis. Skuodo rajono savivaldybės administracinis – teritorinis suskirstymas.

II. MOBILUS DARBAS SKUODO RAJONE

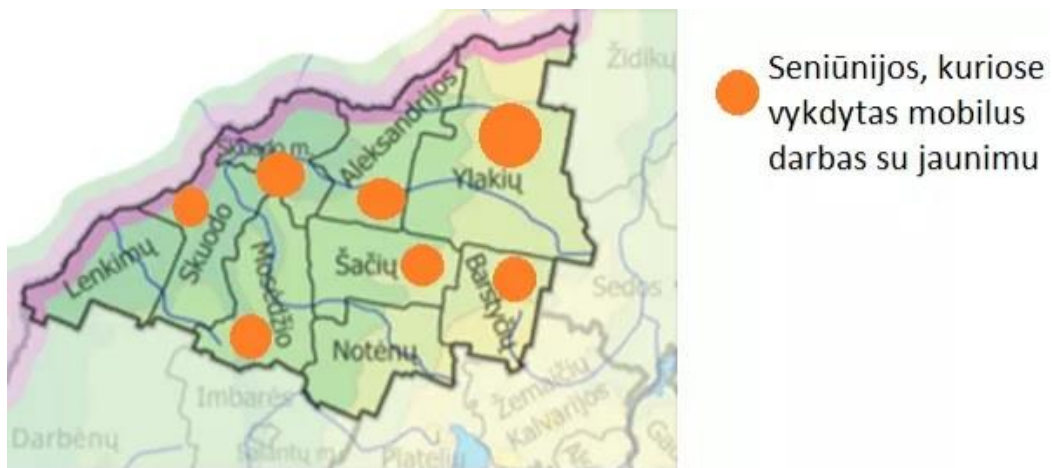
Skuodo rajono savivaldybė buvo viena pirmųjų savivaldybių Lietuvoje, kurioje pradėtas vykdyti mobilus darbas su jaunimu. Įgyvendinant ES projektą „Partnerystės tarp valstybinio ir nevyriausybinių sektorių skatinimas įgyvendinant integruotą jaunimo politiką“, mobilus darbas su jaunimu pradėtas įgyvendinti dar 2009 metais. Ir nors tuo metu vykdomas

¹ <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>

mobilus darbas su jaunimu, tikrai nebuvo toks, kokį dabar reglamentuoja ir rekomenduoja teisės aktai, tai vis tiek galima laikyti mobiliojo darbo su jaunimu pradžia Skuodo rajone. Į kaimiškašias rajono seniūnijas bendrauti su nevyriausybinio sektoriumi, seniūnijos atstovais ir vykdyti veiklas su jaunimu vykdavo 4 jaunimo darbuotojai, dirbantys Skuodo rajono savivaldybės administracijoje.

Šiuo metu mobilųjį darbą su jaunimu rajono kaimiškosiose teritorijose vykdo Skuodo atviras jaunimo centras (toliau - SAJC), kuris mobilųjį darbą vykdo nuo pat įstaigos įsteigimo 2015 metais pradžios.

Iki 2019 metų mobilus darbas su jaunimu buvo vykdomas nereguliariai ir nors aprėpiant net 7 iš 9 seniūnijų (2 žemėlapis), mobiliojo darbo paslaugos buvo teikiamos „pagal poreikį“, o ne reguliarių tvarkaraštį, tad jaunimas buvo pasiekiamas tik periodiškai, neužmezgant ilgalaikių ir tvarių santykių.

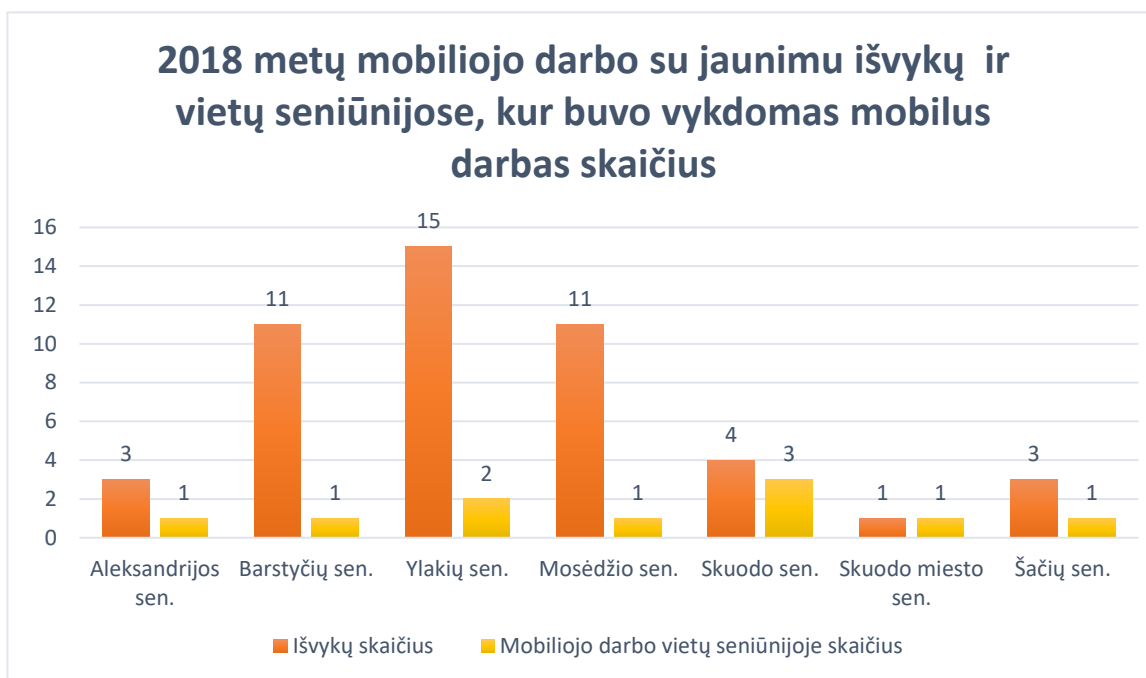

2 žemėlapis. 2018 metais mobiliojo darbo paslaugų pasiskirstymas Skuodo rajone.

Siekiant tarpžinybinio bendradarbiavimo tarp įvairių sektorių, o ypač valstybinio ir nevyriausybinių organizacijų, mobiliojo darbo su jaunimu paslaugos (nuo 2009 m.) buvo teikiamos įvairių bendruomenių švenčių ir renginių metu, taip iškreipiant mobiliojo darbo su jaunimu sąvoką ir tikruosius mobiliojo darbo su jaunimu tikslą ir uždavinius. Vis tik, nors mobilus darbas su jaunimu ir nebuvo vykdomas pagal dabar galiojančią Mobiliojo darbo su jaunimu tvarkos aprašą²,

² Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. spalio 15 d. įsakymas Nr. A1-614 „Dėl Darbo su jaunimu gatvėje tvarkos aprašo, Mobiliojo darbo su jaunimu tvarkos aprašo, Atvirojo darbo su jaunimu tvarkos aprašo, Jaunimo informavimo ir konsultavimo tvarkos aprašo ir Jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“

būtina paminėti, jog 2018 m. rugsėjo mėn., SAJC laimėjus mobiliojo darbo su jaunimu finansavimo konkursą (Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – JRD) ir padėjus įgyvendinti projektą „Skoud jaunimielis“, buvo vykdomi pažintiniai mobiliojo darbo su jaunimu vizitai (vykdant mobiliojo darbo su jaunimu veiklas) į Barstyčių, Ylakių ir Mosėdžio miestelius, siekiant užmegzti kontaktą su jaunimu ir išsiaiškinti tolimesnį mobilaus darbo poreikį šiose vietovėse. Per 2018 metus jaunimo darbuotojai įvykdė 48 išvykas. Net 37 iš 48 išvykų buvo į anksčiau minėtas, didžiausias rajono seniūnijas: Ylakius (15), Barstyčius (11) ir Mosėdį (11). Vienintelėje iš šių trijų seniūnijų - Ylakių seniūnijoje mobilusis darbas buvo vykdomas daugiau nei vienoje vietovėje – ne tik pačiam Ylakių miestelyje, bet ir Pašilės kaime. Iš viso mobilusis darbas vykdytas 10 vietovių (1 diagrama).

1 diagrama.

2018 metų mobiliojo darbo su jaunimu išvykų ir vietų seniūnijose, kur buvo vykdomas mobilus darbas skaičius

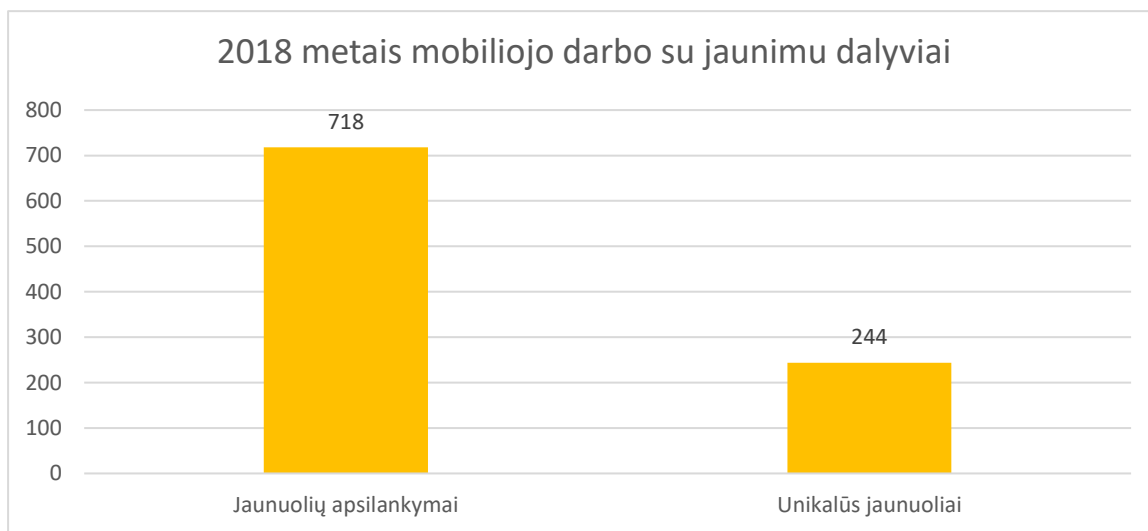
Vizitų metu į Ylakių bei Mosėdžio miestelius, pastebėta, jog nors seniūnijų centrai ir nutolę nuo Skuodo miesto (Ylakiai – 21 km, Mosėdis – 14 km), bet miesteliuose, kuriuose veikia gimnazijos, siūlančios platų neformaliojo ugdymo paslaugų pasirinkimą, Skuodo meno mokyklos, Skuodo rajono kultūros centro bei Skuodo rajono R. Granausko viešosios bibliotekos filialai, jaunimas į mobiliojo darbo su jaunimu veiklas nesirenka arba renkasi negausiai.

Nors Barstyčiai, taip pat, kaip Ylakiai ir Mosėdis, yra seniūnijos centras, čia jaunimas į mobiliojo darbo su jaunimu veiklas rinkosi noriai. Barstyčių miestelis nuo Skuodo miesto yra nutolęs 28 km, o gyventojų, Lietuvos statistikos departamento duomenimis (2021-01-01), jame 480.

Miestelyje veikia ir bibliotekos ir kultūros centro filialai, tačiau Barstyčių mokykla jau seniai tėra pagrindinė, o mokinių joje kasmet vis mažėja (2020 metų rugsėjį, įskaičiuojant ikimokyklinio ugdymo klasę, mokinių skaičius siekė vos 75). Miestelyje yra ir vaikų globos namai, kuriuose gyvena virš 20 vaikų, kurių didelė dalis yra jaunuoliai nuo 14 m. Miestelyje neformaliojo ugdymo pasirinkimas ribotas, o viešojo transporto infrastruktūra rajone išvystyta tik atliepant minimaliausius rajono gyventojų poreikius, todėl Barstyčių miestelio jaunimas turi ribotas užimtumo galimybes. Mobilusis darbas buvo (ir yra) vykdomas seniūnijos patalpose.

Atsižvelgiant į tai, jog tik vienam miestelyje iš trijų yra mobiliojo darbo su jaunimu poreikis, buvo pradėta važiuoti į kur kas mažesnius kaimus, siekiant išsiaiškinti, kuriose rajono vietovėse visgi yra mobiliojo darbo su jaunimu paslaugų poreikis.

Mobiliojo darbo metu 2018 metais pasiekti ~382 unikalūs jaunuoliai. Skaičius didelis, nes jaunimo darbuotojai su jaunimu bendravo ir veiklas vykdė įvairių švenčių metu, pvz.: Skuodo miesto šventės metu, kurioje dalyvavo daug jaunimo ir vaikų. Skaičiuojama, jog vien šio „mobiliavimo“ metu pasiekti ~148 jaunuoliai. Iš viso mobiliuose veiklose dalyvavo 718 jaunuoliai (tas pats jaunuolis skaičiuojamas kelis kartus) ir 244 unikalūs jaunuoliai (jaunuolis skaičiuojamas tik vieną kartą) (2 diagrama).

2 diagrama. 2018 metais mobiliojo darbo su jaunimu dalyviai.

Vykstant į vietas ir jose vykdam mobilųjį darbą su jaunimu, pastebėta, jog Pašilės kaime jaunimas į mobilaus darbo su jaunimu veiklas renkasi noriai ir, atsižvelgiant į bendrą kaimelio gyventojų skaičių (278) - gausiai. Pašilės miestelyje nėra nei mokyklos, nei kitokios darbo su jaunimu infrastruktūros, veikia tik savivaldybės viešosios bibliotekos filialas. Mobiliojo darbo veiklos vykdytos Pašilės bendruomenės namuose ir jų prieigose.

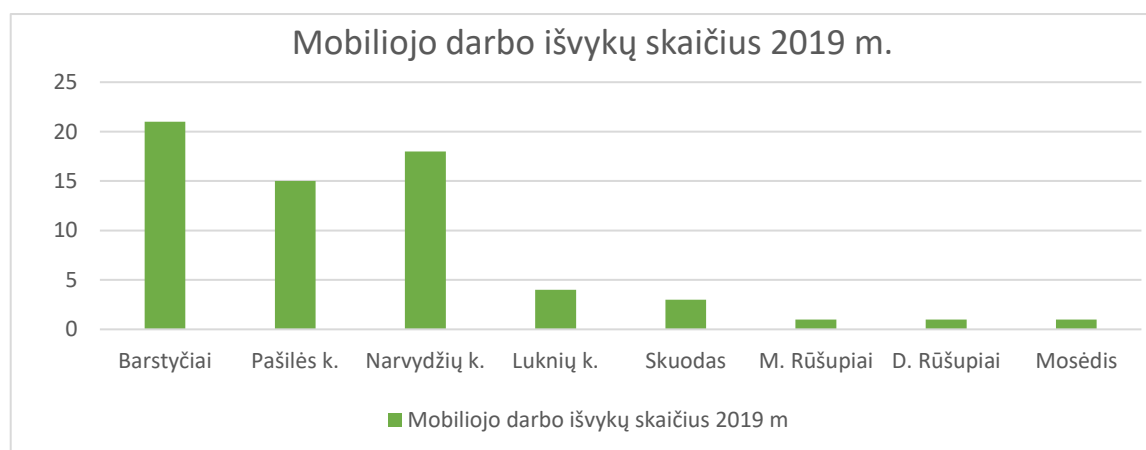
2018 metų „mobiliavimų“ patirtys ir pasiekti rodikliai, leido daryti išvadas, jog mobiliojo darbo su jaunimu paslaugų poreikis didžiausias Barstyčių miestelyje ir Pašilės kaime (Ylakių sen.). Kadangi įgyvendinamas projektas „Skoud jaunimielis“ reikalavo mobilųjį darbą vykdyti 3 vietose ir daryti tai reguliariai, šalia dviejų jau minėtų vietovių, jaunimo darbuotojų sprendimu, buvo pradėta vykti į Narvydžių kaimą (Skuodo sen.).

Tad 2019 metais mobilusis darbas pradėtas vykdyti reguliariai trijose seniūnijose:

- Barstyčių seniūnijoje - Barstyčių miestelyje;
- Ylakių seniūnijoje - Pašilės kaime;
- Skuodo seniūnijoje - Narvydžių kaime.

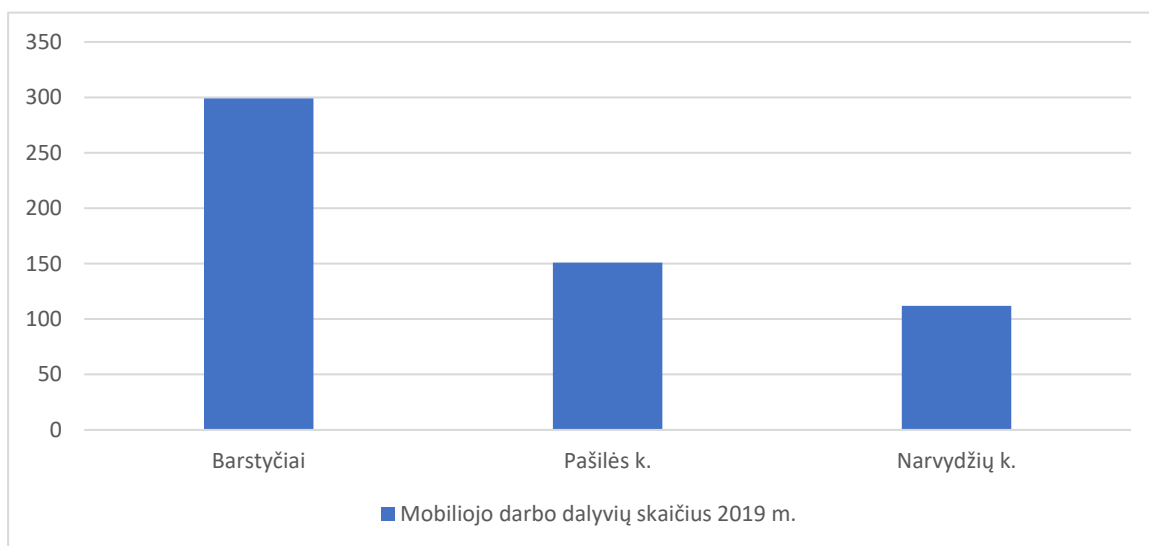
Trečiąja vietoje pasirinktas Narvydžių kaimas, kuriame gyvena 446 gyventojų, o pats kaimas yra Skuodo priemiestyje, vos keli kilometrai nuo Skuodo centro. Kaimo teritorijai priskiriamos ir dvi sodų bendrijos, kuriose kuriasi nemažai jaunų šeimų. Tad nors tikslus jaunimo skaičius nėra žinoma, galima daryti prielaidą, jog jaunimo santykis su bendru vietovės gyventojų skaičiumi - didelis. Mobiliojo darbo veiklos vykdytos Narvydžių bendruomenės namuose ir jų prieigose.

Taip pat 2019 m. mobilios išvykos buvo vykdytos į Mosėdį bei Skuodo seniūnijai priklausančius Didžiųjų Rūšupių ir Mažųjų Rūšupių kaimus (po 1 kartą), Luknių kaime (Skuodo sen.) mobilus darbas vykdytas 4 kartus, o Skuodo mieste, įvairių švenčių metu – 3 kartus (3 diagrama).

3 diagrama. Mobiliojo darbo su jaunimu išvykų skaičius 2019 m.

Iš viso 2019 metais vykdytos 62 mobiliojo darbo su jaunimu išvykos, kurių metu pasiekti 926 jaunuoliai (jaunuolis gali būt skaičiuojamas kelis kartus). Tačiau skaičių „išpučia“ miesto renginių metu mobiliose veiklose dalyvavusių jaunuolių skaičius, todėl svarbiau išskirti, kiek jaunuolių dalyvavo mobiliose veiklose tose 3 vietovėse, kur mobilus darbas su jaunimu buvo vykdomas reguliariai (4 diagrama).

4 diagrama. Mobiliojo darbo su jaunimu dalyvių skaičius 2019 m., vietovėse, kur mobilusis darbas buvo vykdomas reguliariai (vienas jaunuolis gali būt skaičiuojamas kelis kartus).

III. NEFORMALIOS ERDVĖS JAUNIMUI

2019 metų patirtis parodė, jog mobiliojo darbo paslaugų poreikis Skuodo rajono savivaldybėje didžiausias Pašilės kaime (Ylakių sen.) ir Barstyčių miestelyje (Barstyčių sen.), todėl 2020 m. SAJC prašymu ir seniūnijų pritarimu, Skuodo rajono savivaldybės administracija panaudos teisę suteikė SAJC erdves, kurias buvo leista pritaikyti ir naudoti mobiliam darbui su jaunimu. Barstyčių miestelyje patalpos suteiktos seniūnijos pastate, Pašilės kaime – bendruomenės namuose. Tai atvėrė galimybes lengviau vykdyti mobilųjį darbą minėtose vietovėse: nebereikia kaskart kontaktuoti su seniūnijos ar bibliotekos darbuotojais, tartis dėl raktų paėmimo/grąžinimo, patalpomis nesinaudoja kiti asmenys ar organizacijos, todėl galima palikti darbui su jaunimu reikalingą inventorių ir pan. Pastebėta, jog ir jaunimas noriau renkasi „savo“ patalpose.

Atsižvelgiant į artėjančias švietimo reformas ir galimą mažųjų mokyklų uždarymą, tikimasi, jog Barstyčių miestelyje uždarius mokyklą ar palikus tik pradinį ugdymą, bus svarstoma apie atviros jaunimo erdvės steigimą, taip užtikrinant geresnį darbo su jaunimu teikiamų paslaugų prieinamumą vietos jaunimui.

IV. MOBILUS DARBAS NUOTOLINIU BŪDU

Vertinant 2020 m. pasiektus mobiliojo darbo su jaunimu rodiklius, būtina paminėti, jog metai buvo išskirtiniai – užklupusi pasaulinė Koronaviruso pandemija sustabdė įprastą gyvenimą - dalį laiko buvo draudžiami skirtingų namų ūkių kontaktai, tad jaunimo darbuotojams reikėjo persiorientuoti į nuotolinį darbą su jaunimu.

Nuotoliniu būdu dirbant su jaunimu, buvo organizuojamos online stovyklos, žaidžiami online žaidimai, žiūrimi filmai, žaidžiami protmūšiai, viktorinos ar tiesiog bendraujama naudojant įvairias internetines programėles. Nors SAJC komandos teigimu, iššūkių buvo, vis tik karantino atšaukimas vasarą ir įgauta nuotolinio darbo su jaunimu patirtis pavasarį, leido pasiruošti rudenį vėl prasidėjusiam nuotoliniam darbui ir vykdyti jį kiek įmanoma kokybiškiau.

2020 m., skaičiuojant ir nuotolines veiklas ir kontaktines išvykas, įvykdytos 63 mobiliojo darbo veiklos. Daugiausia veiklų vykdyta Barstyčių miestelyje ir Pašilės kaime (Ylakių sen.) (1 lentelė). Vykdamas nuotolinį mobilųjį darbą, itin išryškėjo, kuriose vietovėse su jaunimu užmegztas ilgalaikis ryšys. Tiek Barstyčių, tiek Pašilės jaunimas į veiklas įsitraukė net per nuotolį ir darė tai noriai. O štai jaunimo darbuotojams neturint ryšio, užmegzto dar iki pandemijos, buvo labai sudėtinga prikviešti į nuotolinius susitikimus jaunuolius, lig tol nedalyvavusius mobiliojo darbo veiklose.

Vietovė	Kontaktinės išvykos	Nuotoliniai susitikimai	Iš susitikimų viso	Dalyviai
Barstyčiai	21	14	35	244
Pašilės km.	14	9	23	158
Narvydžių km.	3	0	3	8
Skuodo miestas	2	0	2	4
Aleksandrija (šventė)	1	0	1	~100
Ylakiai	1	0	1	1
Mosėdis	1	0	1	21
				Iš viso: 536

1 lentelė. Mobiliojo darbo 2020 rodikliai.

V. MOBILAUS DARBO (D)VERTINIMAS

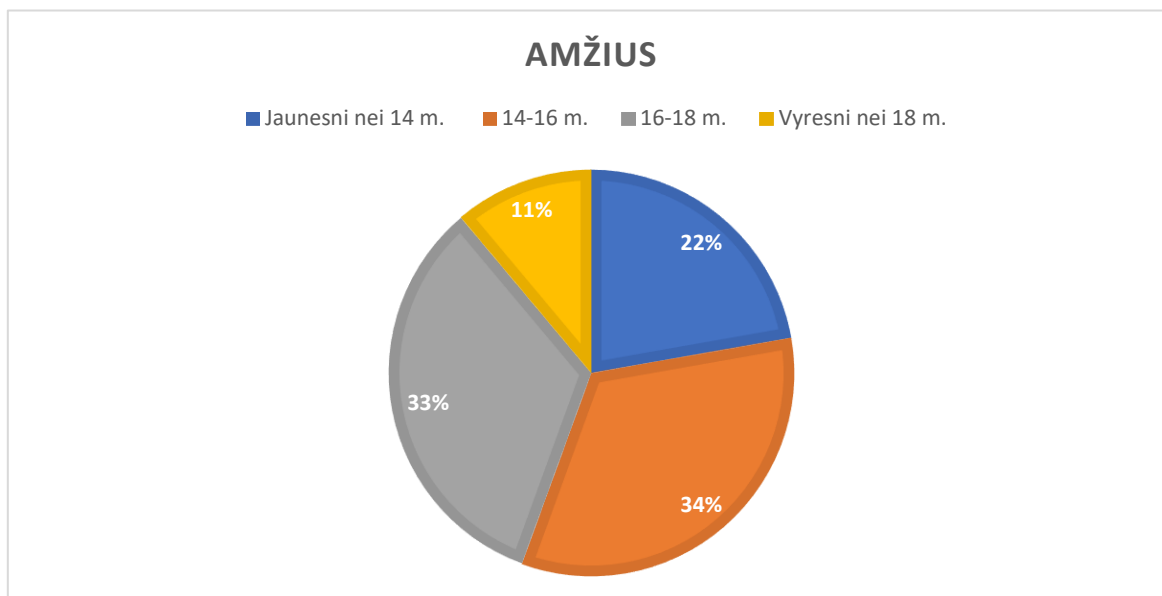
2021 metais, siekiant išsiaiškinti mobiliojo darbo su jaunimu Skuodo rajono kaimiškose teritorijose naudą bendruomenei, buvo atliktas jaunuolių, besinaudojančių mobiliojo darbo su jaunimu paslaugomis apklausa bei diskutuota fokus grupėse su vietos bendruomenių atstovais.

Kadangi pastaraisiais metais reguliariai mobilus darbas vykdomas tik dvejose seniūnijose – Ylakių ir Barstyčių, būtent su šių seniūnijų atstovais ir buvo susitikta. Kovo – balandžio mėnesiais vykusiuose susitikimuose dalyvavo seniūnai, socialinio darbo organizatorės, už neformalųjį ugdymą atsakingi mokyklų atstovai, bendruomenių pirmininkės ir kt.

Susitikimų metu SAJC ir Savivaldybės jaunimo reikalų koordinatore (toliau - JRK) pristatė konkrečiai toje seniūnijoje vykdomo mobiliojo darbo su jaunimu veiklas ir pasiektus rodiklius. Fokus grupėse buvo diskutuojama kaip dar būtų galima pagerinti mobiliojo darbo paslaugų kokybę, į veiklas pritraukti daugiau jaunimo. Pastebėta, jog informacija aktyviau dalintis reikėtų su mokyklų bendruomenėmis: ne tik pačiais mokiniais, bet ir jų tėvais, mokytojais, siekiant, kad informacija pasiektų kuo platesnį žmonių ratą ir galiausiai – tikslinį adresatą – vietos jaunuolį. Seniūnai ir bendruomenių pirmininkės buvo dėkingi už jaunimo darbuotojų atliekamą darbą, džiaugėsi, jog mobilus darbas vykdomas būtent jų seniūnijose, o jaunimas noriai dalyvauja veiklose.

Siekiant išsiaiškinti, kaip mobiliojo darbo paslaugų kokybę vertina patys jaunuoliai, buvo atlikta apklausa. Apklausoje dalyvavo 18, Pašilės kaime (Ylakių sen.) ir Barstyčių miestelyje gyvenančių jaunuolių, kurie naudojami mobiliojo darbo su jaunimu paslaugomis. Jaunuoliai internetinės apklausos nuorodą gavo tiesiogiai iš jaunimo darbuotojų, ji nebuvo vieša, todėl galima daryti prielaidą, jog visi atsakymus pateikę jaunuoliai tikrai yra mobiliojo darbo su jaunimu paslaugų gavėjai - 100% respondentų teigė dalyvavę mobiliojo darbo veiklose, vykdomose SAJC (iki pandemijos).

Lygiai pusė (50%) apklaustųjų atsakė gyvenantys Pašilės kaime, kita pusė (50%) – Barstyčių miestelyje, vietovėse, kuriose mobilus darbas vykdomas nuolat ir reguliariai. Didesnė dalis respondentų buvo vaikinai (55,6%), o apklausoje dalyvavusių amžius svyravo nuo jaunesnių nei 14 m., iki vyresnių nei 18 m. (5 diagrama).

5 diagrama. Apklausoje dalyvavusių amžius.

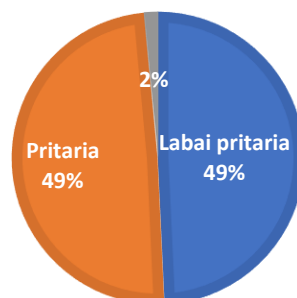
Užduodant klausimus respondentams, buvo prašoma prisiminti laikotarpį iki Koronaviruso pandemijos ir atsakinėti į klausimus, nevertinant pandeminio laikotarpio. Net 61,1% apklaustųjų teigė, jog mobiliojo darbo veiklose dalyvaudavo 1-2 kartus per mėnesį, 1-2 kartus per 3 mėn dalyvavę teigė 22,2%, likę apklaustieji dalyvaudavo 1-2 kartus per pusmetį arba neatsakė į klausimą.

Svarbus aspektas – kaip jaunuoliai, besinaudojantys mobiliojo darbo su jaunimu paslaugomis, jį vertina. Net 61,1% vertina „Labai patinka, visada laukiu“, o 38,9% - „Patinka“, atsakiusių, jog „Nei patinka, nei nepatinka“ arba „Nepatinka“- nebuvo. Atsakant į atvirą klausimą, ką susitikimų metu veikti labiausiai patinka, dominavo atsakymai: bendrauti, žaisti stalo ir kitus žaidimus. Vertinant SAJC darbą ir jaunimo darbuotojų užmegztą santykį su jaunimu, svarbu paminėti, jog 93,8% apklaustųjų labai pritaria (50%) arba pritaria (43,8%) teiginiui „Su SAJC darbuotojomis galiu pasikalbėti apie įvairius dalykus“, ir net 29,4% labai pritaria, o 47,1% pritaria, jog su SAJC darbuotojomis gali pasikalbėti apie dalykus, apie kuriuos nesikalba (nedrįsta, nenori) kalbėtis su mokytojais, tėvais ar draugais.

Gero emocinio lauko kūrimas, vykdant veiklas su jaunimu – vienas iš jaunimo darbuotojo uždavinių. Todėl didelis įvertinimas, jog net 99% respondentų labai pritaria/pritaria, jog dalyvavimas mobiliojo darbo veiklose teigiamai veikia jų emocinę būklę (pagerėja nuotaika, tampa linksmesni, draugiškesni aplinkiniams ir pan.) (6 diagrama).

DALYVAVIMAS MOBILIOJO DARBO SU JAUNIMU VEIKLOSE - TEIGIAMAI VEIKIA JAUNUOLIŲ EMOCINĘ BŪKLĘ

■ Labai pritaria   ■ Pritaria   ■ Labiau pritaria, nei nepritaria

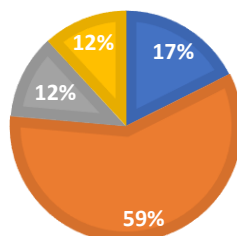

6 diagrama. Dalyvavimas mobiliojo darbo veiklose gerina jaunuolių emocinę būklę.

Kad mobilusis darbas su jaunimu vykdomas vietovėse, kur jaunimo užimtumo galimybės mažos, leidžia įsitikinti ir tai jog, net 17,6% respondentų labai pritaria ir 58,8% pritaria, jog SAJC vykdomas mobiliojo darbo veiklos – vienintelis užimtumas jų gyvenamojoje vietovėje (7 diagrama).

MOBILIOJO DARBO PASLAUGOS - VIENINTELIS UŽIMTUMAS GYVENAMOJOJE VIETOVĖJE

■ Labai pritaria   ■ Pritaria   ■ Labiau pritaria, nei nepritaria   ■ nepritaria

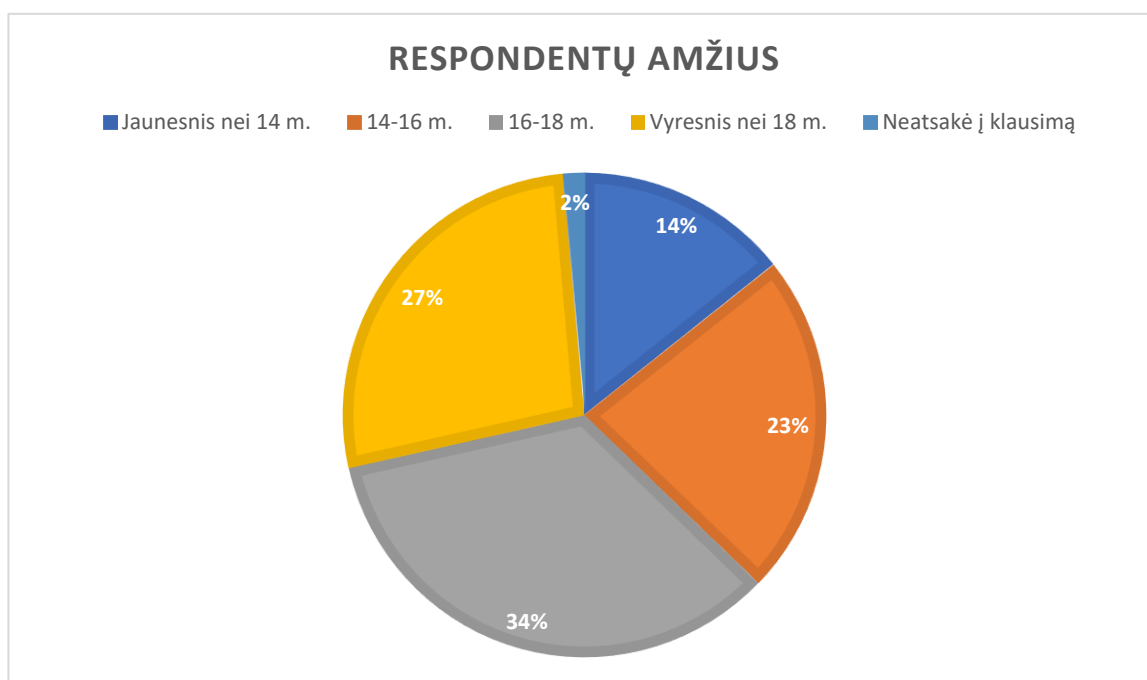
7 diagrama. SAJC vykdomas mobilusis darbas su jaunimu – vienintelis jaunuolių užimtumas jų gyvenamojoje vietovėje.

Akivaizdu, jog tiek jaunimas, dalyvaujantis mobiliojo darbo veiklose, tiek vietos bendruomenė itin teigiamai vertina teikiamas mobiliojo darbo paslaugas ir mato jų poreikį bei naudą.

VI. APKLAUSA DĖL GALIMŲ NAUJŲ MOBILAUS DARBO SU JAUNIMU VIETŲ

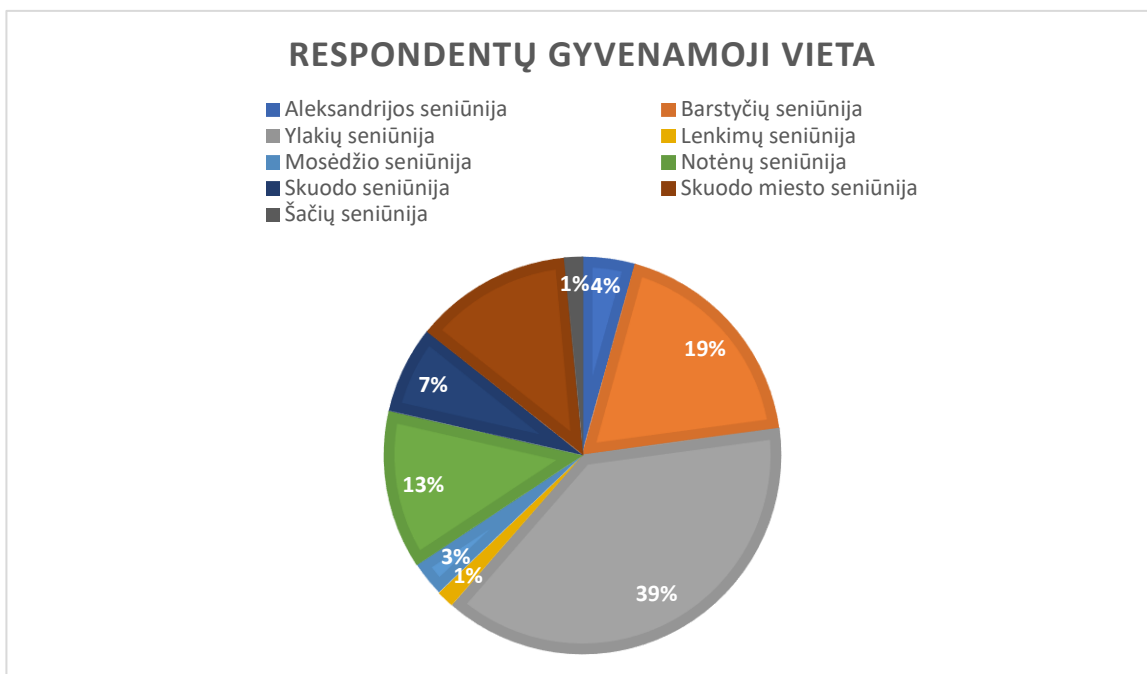
Siekiant išsiaiškinti jaunuolių požiūrį dėl galimų naujų mobilaus darbo su jaunimu vietų, 2021 m. II ketvirtį vykdyta apklausa. Internetinės apklausos nuoroda buvo dalintasi įvairiose socialinio tinklo *Facebook* grupėse, siūsta rajono mokykloms, seniūnijoms, nevyriausybinėms rajono organizacijoms, prašant pasidalinti su jaunimu ir vaikais, vyresniais nei 12 m., kad šie atsakytų į klausimus. Nors tokios apklausos turi nepatikimumo faktorių – joms užpildyti nereikia nei identifikuoti asmens tapatybės, nei prisijungti prie elektroninio pašto, dėl ko atsiranda rizika, kad respondentai gali būti ne tikslinė apklausos auditorija (šiuo atveju - pagal amžių) ir (ar) apklausoje dalyvauti po kelis kartus, taip iškreipiant rezultatų patikimumą, vis tik apklausoje dalyvavo 70 respondentų, todėl galima tikėti, jog bent didžioji dalis atsakymų – tikri ir unikalūs.

60% apklausoje dalyvavusių žmonių – moterys, o didžiausias procentas atsakiusiųjų 16-18 metų jaunuoliai (8 diagrama).

8 diagrama. Apklausoje dalyvavusių jaunuolių pasiskirstymas pagal amžių.

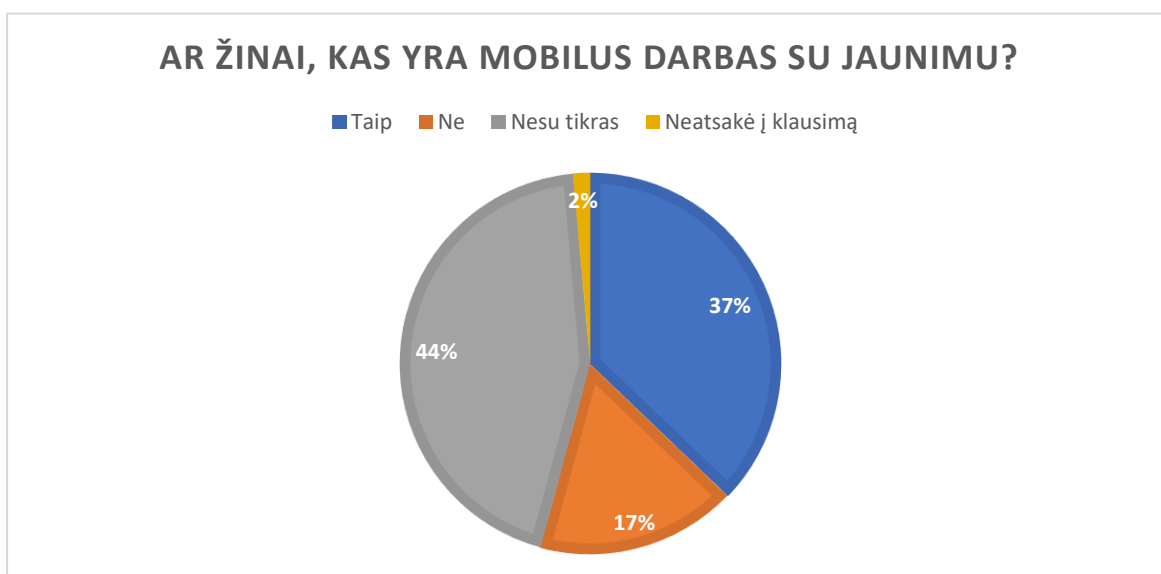
Apklausoje dalyvavo visose rajono seniūnijose gyvenantys jaunuoliai, o aktyviausi buvo Ylakių seniūnijos jaunimas - net 39 % visų atsakiusiųjų. (9 diagrama).

9 diagrama. Apklausoje dalyvavusių jaunuolių pasiskirstymas pagal gyvenamąją vietą.

Kadangi mobilus darbas vykdomas ten, kur nėra išplėtos darbo su jaunimu infrastruktūros ir jaunimo užimtumo galimybės ribotos, apklausos būdu siekta išsiaiškinti, kuriose konkrečiai vietovėse gyvenantys jaunuoliai, jaučia užimtumo trūkumą ir įvardija veiklų jaunimui stygių. 44 % apklaustųjų jaunuolių teigė, jog veiklų trūksta, tačiau džiugu, jog net 33 % teigė, jog veiklų netrūksta ir veikti yra ką. Likusieji 23 % respondentų teigė nesantys tikri.

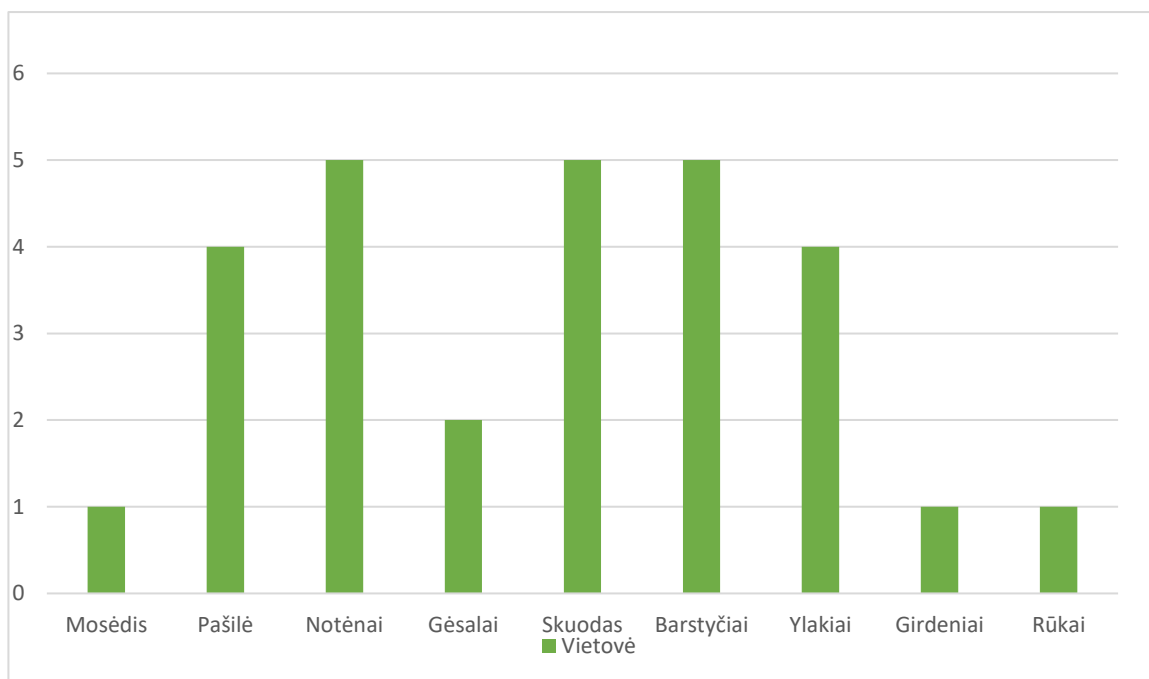
Klausti jaunuolių ar naudotęsi mobilaus darbo su jaunimu paslaugomis, neįsitikinus ar jie žino, kas tai yra – netikslinga, todėl respondentų buvo klausama ar jie, žino, kas yra mobilus darbas su jaunimu - 37,1% respondentų teigė žinantys, vis tik net 44,3% atsakiusiųjų nebuvo tikri, kas yra mobilus darbas su jaunimu (10 diagrama).

10 diagrama. Jaunuolių žinojimo, kas yra mobilus darbas su jaunimu, pasiskirstymas.

Vėliau, pačioje apklausoje buvo paaiškinta, kas yra mobilus darbas su jaunimu. Beveik pusė respondentų (47,1%) teigė, jog mielai dalyvautų mobiliojo darbo veiklose savo gyvenamojoje vietovėje, dar 37,1% teigė nesantys tikri, bet gal ir apsilankytų. 14,3%, po paaiškinimo, kas yra mobilus darbas, teigė, jog jų tai nedomina ir veiklose dalyvauti nenorėtų.

Visų respondentų, kurie teigė, jog jiems veiklų trūksta, buvo prašoma nurodyti, kur jie gyvena, taip siekiant išskirti konkrečias sritis, kuriose būtų tikslinga vykdyti mobilųjį darbą. Atsakymų pasiskirstymas atsispindi 11 diagramoje.

11 diagrama. Vietovių, kuriose jaunimui trūksta veiklų, pasiskirstymas.

Akivaizdu, jog mobiliojo darbo paslaugų tolimesnio užtikrinimo nori Pašilės kaimo ir Barstyčių miestelio jaunuoliai. O nauja galima vietovė mobiliajam darbui – Notėnų seniūnija. Būtų tikslinga pažintinius mobiliojo darbo vizitus atlikti į Notėnų miestelį, kuriame dar nėra vykdytas mobilusis darbas ir įsitikinti ar apklausos rezultatuose atsispindintis poreikis – realus.

IŠVADOS BEI REKOMENDACINIAI SIŪLYMAI DĖL MOBILAUS DARBO SU JAUNIMU:

1) Mobiliojo darbo su jaunimu apraiškų Skuodo rajone galima rasti jau nuo 2009 m., tačiau pasibaigus ES fondais finansuojamam projektui, didesnis dėmesys buvo skirtas atvirajam darbui su jaunimui, o mobilusis darbas buvo vykdomas nereguliariai ir nenuosekliai, nesilaikant dabar galiojančio Mobiliojo darbo su jaunimu tvarkos aprašo principų, taip iškreipiant visuomenės ir jaunimo supratimą apie mobilųjį darbą ir neįgyvendinant šiai darbo formai su jaunimu keliamų tikslo ir uždavinių.

2) 2018 metais pradėjus vykdyti mobilųjį darbą su jaunimu (pagal JRD finansuojamo projekto reikalavimus) Mosėdžio, Ylakių ir Barstyčių miesteliuose, paaiškėjo, jog net 2 iš 3 seniūnijų centrų, kuriuose veikia gimnazijos, siūlančios neformaliojo ugdymo paslaugų pasirinkimą, Skuodo meno mokyklos, Skuodo rajono kultūros centro bei Skuodo rajono R. Granausko viešosios bibliotekos filialai, Mobiliojo darbo su jaunimu poreikio nėra. Išimtis – Barstyčių miestelis.

3) 2018 metų patirtis ir pasiekti rodikliai, leido darytis išvadas, jog mobiliojo darbo su jaunimu paslaugų poreikis Skuodo rajone didžiausias Barstyčių miestelyje ir Pašilės kaime (Ylakių sen.). Būtent šiose dvejose vietovėse nuo to laiko ir vykdomas mobilusis darbas, atitinkantis Mobiliojo darbo su jaunimu tvarkos aprašą. Matant poreikį 2020 m. SAJC prašymu ir seniūnijų pritarimu, Skuodo rajono savivaldybės administracija panaudos teise suteikė SAJC erdves, kurias buvo leista pritaikyti ir naudoti mobiliam darbui su jaunimu.

4) Koronaviruso pandemijos metu, vykdamas nuotolinį mobilųjį darbą, itin išryškėjo tinkamai, t. y. reguliariai, laikantis tvarkaraščio ir pan. vykdomo mobiliojo darbo su jaunimu rezultatai – užmegztas ilgalaikis ryšys su jaunuoliais. Tiek Barstyčių, tiek Pašilės jaunimas į veiklas įsitraukė net per nuotolį ir darė tai noriai. Jaunimo darbuotojams neturint ryšio, užmegzto dar iki pandemijos, buvo labai sudėtinga prikviešti į nuotolinius susitikimus lig tol mobiliojo darbo veiklose nedalyvavusį jaunimą.

5) Tiek jaunimas, dalyvaujantis reguliariai vykdomose mobiliojo darbo veiklose (Pašilės km., Barstyčiuose), tiek vietos bendruomenė itin teigiamai vertina teikiamas mobiliojo darbo paslaugas ir mato jų poreikį bei naudą. 100% apklausoje dalyvavusių jaunuolių teigia, jog dalyvauti mobiliojo darbo su jaunimu veiklose „Labai patinka/Patinka“ ir net 99% labai pritaria/pritaria, jog dalyvavimas mobiliojo darbo veiklose teigiamai veikia jų emocinę būklę.

6) Beveik pusė (44%) apklausoje, dėl galimų naujų mobilaus darbo su jaunimu vietų Skuodo rajone, dalyvavusių jaunuolių teigė, jog jiems trūksta veiklų jų gyvenamojoje vietovėje ir jie mielai dalyvautų mobiliojo darbo su jaunimu veiklose (47%). Vertėtų vykdyti pažintinius mobiliojo darbo vizitus į Notėnų miestelį, taip įsitikinant ar apklausos rezultatuose atsispindėjęs poreikis – realus.

Skuodo rajono savivaldybės jaunimo reikalų koordinatore Ieva Gembutienė

2021-06-22